

ÇEVRE YÖNETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Hava Kalitesi Yönetimi

HKDY Yönetmeliği
Temiz Hava Eylem Planları
HEY Portalı ve NEFES Yazılımı

HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ

SUNUM İÇERİĞİ

Yönetmelik kapsamı

Gereklilikler

Yönetmelik revizyonu; hazırlıklar

Yazılımlar ve Elektronik Uygulamalar

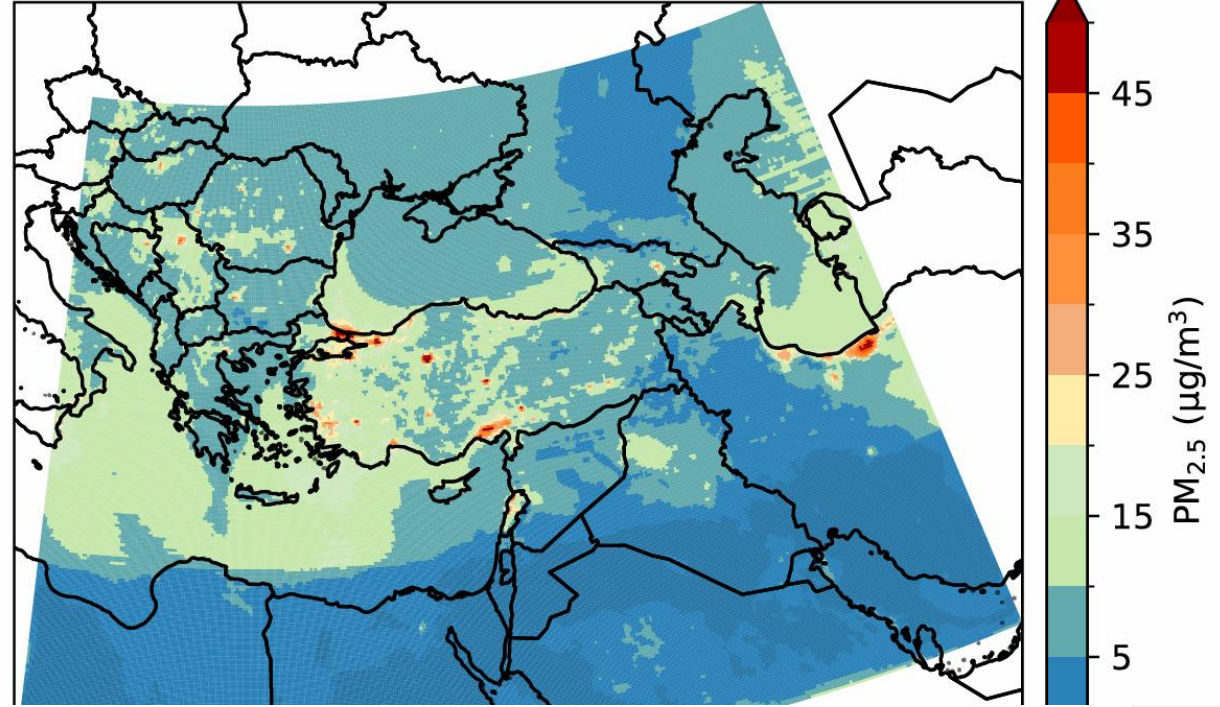
THEP-İZ

HEY Portalı

NEFES Hava Kalitesi Tahmin Analiz

Yazılımı

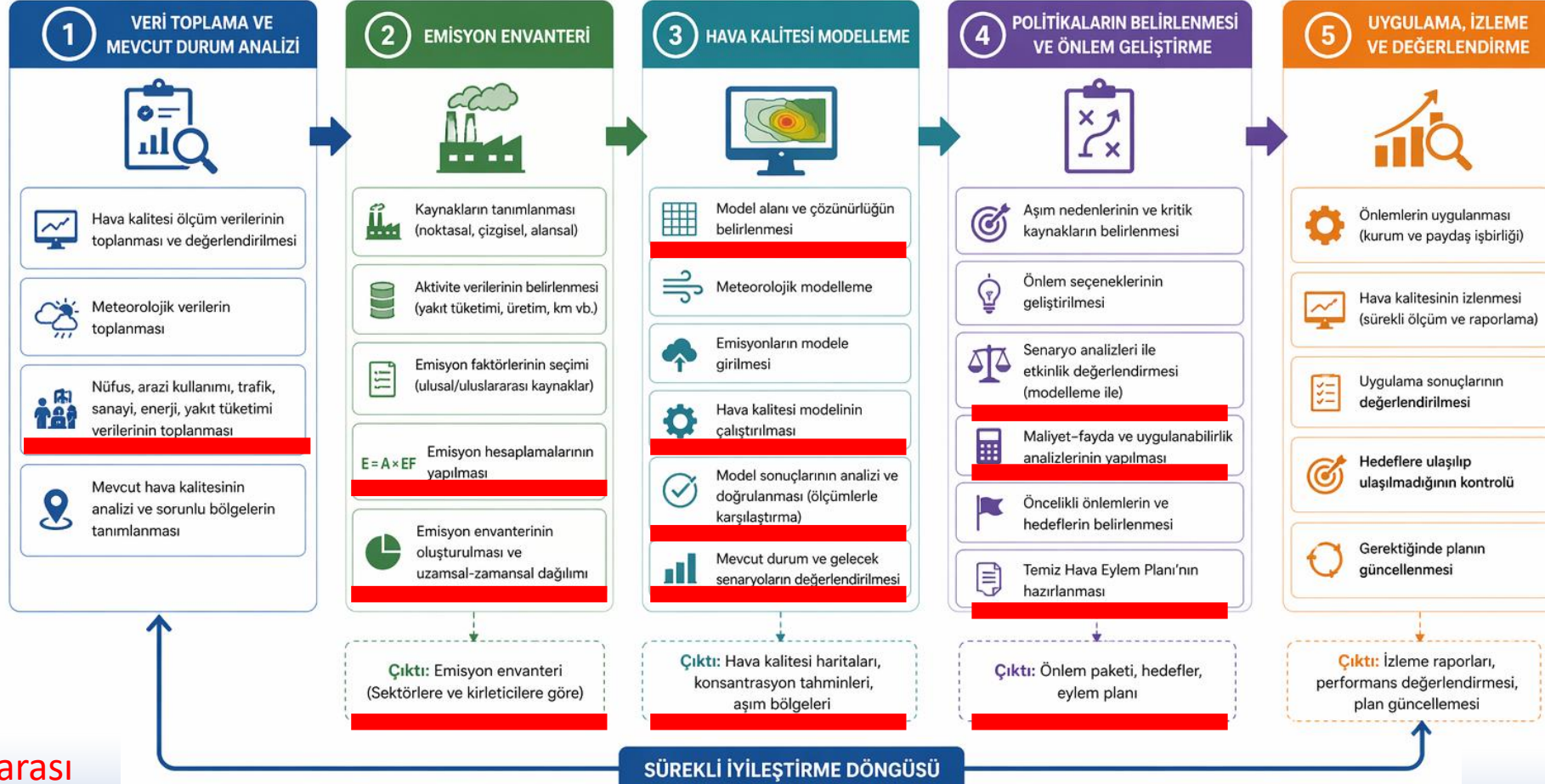
Planlanan Çalışmalar

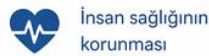

HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ İŞ AKIŞI

Emisyon Envanteri – Hava Kalitesi Modelleme – Politikaların Belirlenmesi

Uluslararası
Raporlama
Veri Üretimi

İnsan sağlığının korunması

Çevre kalitesinin artırılması

Sürdürülebilir şehirler ve yaşam kalitesi

Mevzuata uyum ve risklerin azaltılması

Paydaş katılımı ve şeffaf yönetim

Bakanlık
Stratejik Planı

Uluslararası Hava Kalitesi Yönetimi Süreçleri

Birleşmiş Milletler Uzun Menzilli Sınıraşan Hava Kirliliği Sözleşmesi

[R.G. 23 Mart 1983 – 17996]

- Uluslararası kabul tarihi: 13 Kasım 1979 (Cenevre’de imzaya açılmıştır)
- Uluslararası yürürlük tarihi: 16 Mart 1983

EMEP Protokolü

[R.G. 18 Nisan 1985 – 18729]

- Avrupa’da Uzun Menzilli Sınırlar Ötesi Hava Kirleticilerinin Taşınımının Ortak İzleme ve Değerlendirme Programının Uzun Vadeli Finansmanı Protokolü

Paris İklim Anlaşması [R.G. 29 Ekim 2021]

- 2053; Net Sıfır Seragazı Emisyon Hedefi
- Tüm Sektörlerde Emisyon Azaltımı (Sanayi, Enerji, Ulaşım, Tarım)
- Temiz Enerjiye Geçiş

Yeşil Mutabakat Eylem Planı [C.K. 2021/15]

- Tüm İlgili Politika Alanlarında Yeşil Dönüşümü Desteklemek
- Daha Sürdürülebilir, Kaynak-etkin ve Yeşil Ekonomiye Geçiş

Uluslararası Hava Kalitesi Yönetimi Süreçleri

Birleşmiş Milletler; Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkili faaliyetler

Üretilen verilerimiz içerisinde Avrupa Çevre Ajansı üyeliğimiz çerçevesinde ve Avrupa Birliği Müktesebatı ile ilişkili olarak seçilmiş ve uygun görülmüş bilgilerin raporlanması gerçekleştirilmektedir.

Uluslararası Hava Kalitesi Yönetimi Süreçleri

European Environment Agency

Login >> Eionet portal

EIONET Central Data Repository

You are here: Eionet >> CDR >> Türkiye >> United Nations (UN) >> Convention on Long-range Transboundary Air Pollution >> A. National emission inventories (CLRTAP)

Services

- >> Search by obligation
- >> Search XML files
- >> Search for feedback
- >> Global worklist
- >> Notifications
- >> Help

Account Services

- >> I have lost my password

Note

Subscribe to receive notifications if you want to stay updated about events in this site.

Your password

The Eionet password expires two years after it was last changed.

Overview

A. National emission inventories (CLRTAP)

Obligation(s) [LRTAP Convention - National emission inventories](#)

Envelopes and subcollections

Annual Data Reporting 2026 (1990-2024)	End (Technically accepted)	13 Feb 2026	End	15 Mar 2016
Annual Data Reporting 2025 (1990-2023)	End (Technically accepted)	14 Feb 2025	End	15 Feb 2016
Annual Data Reporting 2024 (1990-2022)	End (Technically accepted)	15 Feb 2024	End	03 Apr 2015
Annual Data Reporting 2023 (1990-2021)v2	End (Technically accepted)	15 Mar 2023	End	11 Feb 2015
Annual Data Reporting 2023 (1990-2021)	End (Technically accepted)	15 Feb 2023	End	31 Dec 2014
Annual Data Reporting 2022 (1990-2020) v2	End (Technically accepted)	14 Mar 2022	End	14 Feb 2014
Annual Data Reporting 2022 (1990-2020)	End (Technically accepted)	14 Feb 2022	End	08 May 2013
Annual Data Reporting 2021(1990-2019) V2	End (Technically accepted)	04 Mar 2021	End	15 Feb 2013
Annual Data Reporting 2021(1990-2019) V1	End (Technically accepted)	15 Feb 2021	End	27 Apr 2012
Annual Data Reporting 2020(1990-2018) V2	End	21 Feb 2020	End	16 Apr 2012
Annual Data Reporting 2020(1990-2018)	End	14 Feb 2020	End	15 Feb 2012
Annual Data Reporting 2019 (1990-2017)	End	15 Feb 2019	End	14 Feb 2011
Annual Data Reporting 2018 (1990-2016)	End	15 Feb 2018		
Annual Data Reporting 2017 (1990-2015)	End	15 Feb 2017		

Document last modified 2026/02/13. [Legal notice](#)

2012 yılından bu yana; Ulusal Hava Kirleticileri Emisyon Envanteri ve buna bağlı Bilgilendirici Envanter Raporu her yıl raporlanarak Birleşmiş Milletler Uzun Menzilli Sınırtaşan Hava Kirliliği Sözleşmesi Sekretaryası, Avrupa Çevre Ajansı ve CEIP Emisyon Envanteri ve Projeksiyonlar Merkezine gönderilmektedir.

Uluslararası Hava Kalitesi Yönetimi Süreçleri

The screenshot shows the website of the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change (T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı). The main navigation menu includes: BAKAN, BAKANLIĞIMIZ, BİRİMLER, E-HİZMETLER, HABERLER, İLETİŞİM, and TR. The 'BİRİMLER' menu is expanded, showing a list of units. The 'Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü' (Environmental Management General Directorate) is highlighted with a red circle. Below it, the 'İstatistikler - Raporlar' (Statistics - Reports) link is also highlighted with a red circle. The background shows a preview of the 'Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı' (Air Quality Management Directorate) website, which includes a banner image of a person riding a bicycle and a section titled 'Envanteri - National Air Pollutants Emission Inventory'.

Genel Müdürlüğümüz web sayfasından gerekli bilgilere ulaşılabilir. <https://cygm.csb.gov.tr/hava-yonetimi-dairesi-baskanligi-i-85473>

Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı >>> İstatistikler - Raporlar

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği

HKDYY Resmi Gazete Tarih ve sayısı;

- 06.06.2008 - 26898

HKDYY - Değişiklik Yönetmeliği; Limit Değerler için geçiş dönemi

- 05.05.2009 - 27219

Yasal Zemin ve Baęlantılar

- ✓ Anayasa 56. Madde
- ✓ 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu
- ✓ Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi No: 1 Üçüncü Bölüm
- ✓ Çevre ve Şehircilik İklim Değişikliği Bakanlığı Görevleri

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği

13 farklı kirletici için limit değerler ve hükümler düzenlenmiştir.

- SO₂
- PM₁₀
- NO₂
- NO_x
- CO
- O₃
- Pb (Kurşun)
- C₆H₆
- As (Arsenik), Cd (Kadmiyum), Hg (Cıva), Ni (Nikel) ve B(a)P (Benzoapiren)

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği

Hava kalitesinin değerlendirilmesi

MADDE 8 –

Uyumluluğun sağlanması için önlemler

MADDE 9 –

Temiz hava planı

MADDE 10 –

2008 yılında yayımlanan yönetmelik 2014 yılına kadar limit değerler için geçiş takvimi belirlemiştir.

Kamuoyunun bilgilendirilmesi

MADDE 13 –

Geçiş dönemi hava kalitesi standartları

GEÇİCİ MADDE 1

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 16 – (1) 2/11/1986 tarihli ve 19269 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Bakanlık tarafından geliştirilen ve Taşra Teşkilatına tanıtılan ve tanımlanan elektronik uygulamaların kullanımına ait güncellemelerin yönetmelikte yer alması gerekmektedir.

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği

HKDYY Limit Değerleri

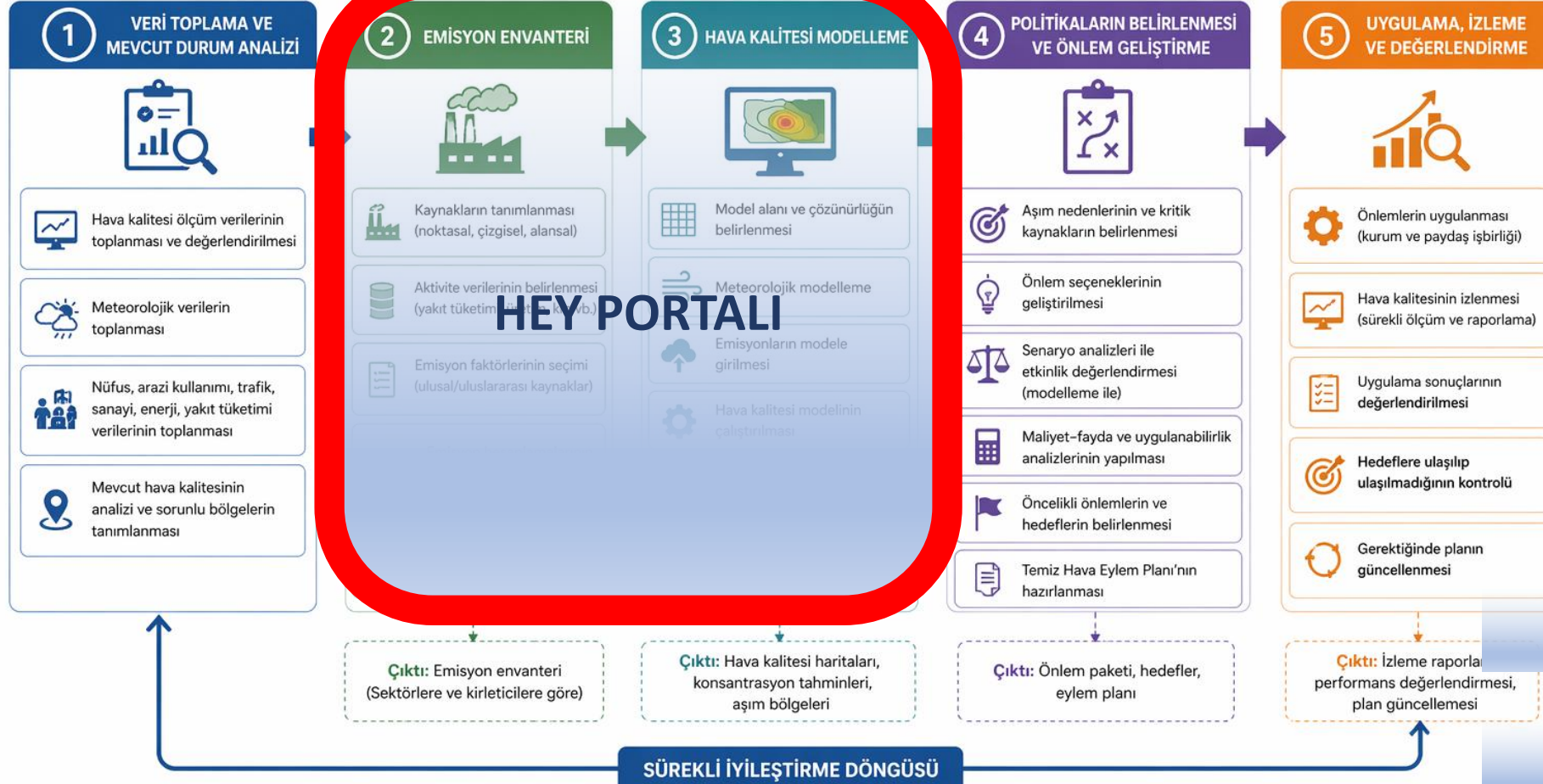
Kirletici	Temsil Süresi	Türkiye'de Yürürlükteki Limit Değerler*	Avrupa Birliği Limit Değerleri
PM ₁₀	Yıllık	40 µg/m ³	40 µg/m ³
PM ₁₀	24 Saatlik	50 µg/m ³	50 µg/m ³
PM _{2.5}	Yıllık	---	25 µg/m ³
SO ₂	1 Saatlik	350 µg/m³	350 µg/m³
SO ₂	24 Saatlik	125 µg/m³	125 µg/m³
NO ₂	Yıllık	40 µg/m ³	40 µg/m ³
NO ₂	1 Saatlik	200 µg/m ³	200 µg/m ³
CO	Maks. 8 Saatlik	10 mg/m³	10 mg/m³
Benzen	Yıllık	5 µg/m ³	5 µg/m ³
Kurşun (Pb)	Yıllık	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³

* Yönetmelik revizyonu çalışması yapılmıştır. Takiben 14 Ekim 2024 tarihli olarak Dış Ortam Hava Kalitesi Direktifinde revizyon yayımlanmıştır. Bu kapsamda son revizyona göre ülkemiz koşullarını gözetererek yönetmelik çalışması sürdürülmektedir.

HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ İŞ AKIŞI

Emisyon Envanteri – Hava Kalitesi Modelleme – Politikaların Belirlenmesi

HEY PORTALI

NEFES Yazılımı

İnsan sağlığının korunması

Çevre kalitesinin artırılması

Sürdürülebilir şehirler ve yaşam kalitesi

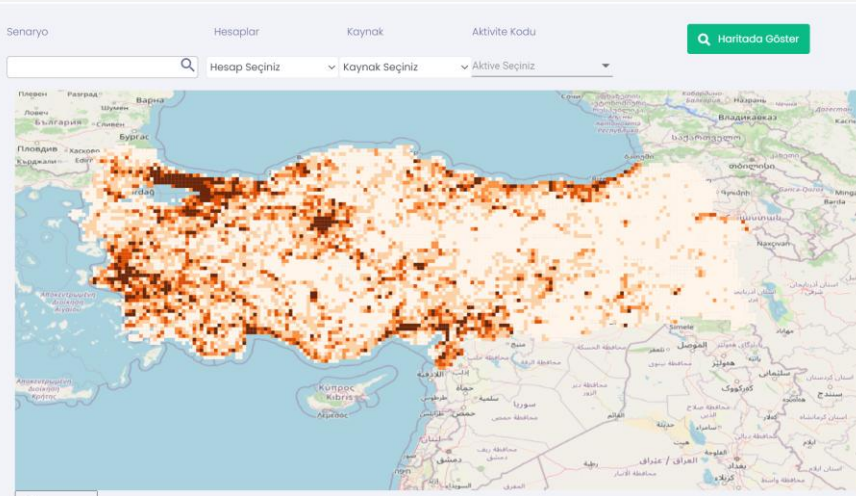
Mevzuata uyum ve risklerin azaltılması

Paydaş katılımı ve şeffaf yönetim

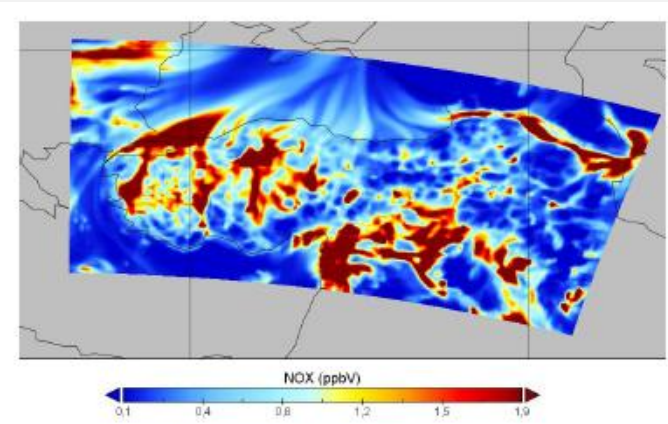
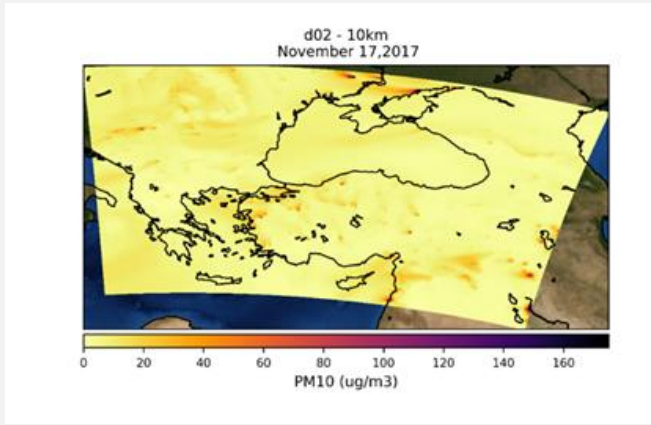
HEY Portalı

- Stratejik hava kalitesi haritaları
- Noktasal, hareketli ve alansal kaynaklar; yakıtın yaşam döngüsü, elektronik belge yönetimi ile tasarruf, bürokrasinin azaltılmasına katkı
- Bölgesel ve yerel modelleme, haritalama, km² ölçeğinde işlemler
- Elektronik emisyon veritabanında, 12.000'den fazla sanayi tesisi ve beraberinde 60.000'den fazla baca bilgisi kaydı
- Bakanlık nezdinde Operasyonel olarak işletilen teknik veri merkezi

HEY Portalı

- Emisyon envanterinin ulusal veri yönetimi
- Hava kalitesi yönetiminde yerel ölçüğe geçiş verilerinin elde edilmesi
- Şehirlerde politika planlama/etkinleştirme amacıyla veri üretimi
- Hava kirleticilerinin dış ortam havasında bulunma oranlarının, şehir dinamikleri ile birlikte hesaplanması

NEFES Yazılımı

Şekil -1 İstanbul ili Kağıthane ilçesi 24 Eylül 2021 NEFES Yazılımı Çıktısı

- Kentlerde hava kalitesi yönetimi için öncelikli mahallelerin belirlenmesi; sağlık indeksi çalışmaları
- Yüksek çözünürlükte hava kirliliği kaynaklarının tespiti
- Günlük hava kalitesi tahminleri
- Emisyon azaltım senaryo analizleri
- Kaynak bazlı önlemler
- Politika Hazırlayıcılara karar destek çözümleri
- Yerel yönetimlerle etkin işbirliği

NEFES Yazılımı

- Emisyon verisi; kaynaklar
 - Sanayi, Trafik, Isınma (yakıt, bina)
 - NEFES 3 Boyutlu yazılımı ile sokak seviyesinde haritalama
 - Önlem önerileri
 - Kısa vadeli önlemler
 - Orta/uzun vadeli önlemler
 - İl Emisyon Yönetim Raporları
- ✓ Kullanıcı tanımlama ve erişim talepleri için lütfen nefes@csb.gov.tr adresinden bize ulaşınız. Periyodik kontrol edilerek dönüş sağlanmaktadır.

Temiz Hava Eylem Planları

2013 yılından başlayarak Temiz Hava Eylem Planlarının hazırlanması, güncellenmesi kapsamında talimat ve resmi yazışma süreçleri yürütülmüştür.

2024 yılına kadar 81 ilimizden seçilen illerde bu süreç takip edilmiştir.

2024 yılı itibarıyla yeni yönetmelik çalışmaları çerçevesinde tüm illerimizin Temiz Hava Eylem Planlarının hem koruma hem de süreci yönetme kapsamında hazır bulundurulması yönünde 2025-2029 3. İzleme Dönemi takip edilmektedir.

Temiz Hava Eylem Planı İzleme Sistemi THEP-İZ

thep.csb.gov.tr adresinden giriş yapan kullanıcıların otomatik şekilde UÇBS veritabanında bulunması aşamasında illere göre değişken durumlar yaşanabilmektedir. Bu kapsamda kullanıcıların özellikle TC kimlik numaraları ile eşleştirme yapılarak sisteme tanımlanmaları mümkün olmaktadır.

UÇBS Entegrasyonu

THEP Temiz Hava Eylem Planı İzleme Sistemine erişim için sorun yaşanması durumunda thep@csb.gov.tr adresinden **lütfen sorun ve varsa ekran görüntüsü ile bize ulaşınız.**

Periyodik kontrol edilerek dönüş sağlanmaktadır.

Planlanan Çalışmalar

Eylem planlarının 3.Dönem izleme ve planlara esas veri üretme süreçleri

Yönetmelik gereklilikleri kapsamında revizyon süreci

HEY ve NEFES yazılımları çerçevesinde veri üretimi ve kurumsal işbirliği

Modellemenin ileri seviyeye taşınması

Şehirlerimizde öncelikli politika etkinleştirme amaçlarına yönelik planlama gereksinimleri

ÇEVRE YÖNETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Dikkatiniz için teşekkür ederim.

Canan Esin KÖKSAL

Çevre ve Şehircilik Uzmanı; Çevre Yüksek Mühendisi

cesin.koksal@csb.gov.tr

0 312 586 31 55

28 NİSAN 2026

cygm.csb.gov.tr

